

YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLERE İLİŞKİN AMERİKA BİRLEŐİK DEVLETLERİ'NDEKİ (ABD) YASAL DÜZENLEMELER

Tüm Engelli Çocuklar için Eğitim Yasası (Education for All Handicapped Children Act)-1975

- ÖG bireyler ve hakları üzerinde en büyük etkiyi yaratan yasadır. Amerikan toplumu ve devlet okulları sürekli olarak kendini yenileme durumunda kalmıştır.
-
- okul çağındaki ÖG çocukların uygun eğitim hizmetlerinden yararlanmasını amaçlamıştır.
- tüm engelli çocuklar ve gençler için en az kısıtlayıcı ortamda ücretsiz uygun eğitim alma hakkı güvenceye alınmıştır.
- “kaynaştırma” kavramı ortaya çıkmıştır.
- test etme, değerlendirme, etiketleme ve yerleştirme süreci sorgulanmış, ebeveynlerin kendi ve çocuklarının haklarına ilişkin farkındalıkları artmış, eğitim teknolojisinde ilerleme sağlanmıştır.

Yasanın altı temel ilkesi

- Devlet okullarının programlarından ve hizmetlerinden dışlanmaya son
  - Fark gözetmeksizin değerlendirme
  - BEP hazırlama
  - En az kısıtlayıcı ortamda eğitim
  - Karma eğitim gereksinimi
  - Yasal uygulama hakkı
-
- P.L. 94-142 sayılı Tüm Engelli Çocuklar için Eğitim Yasası 1983, 1986, 1990, 1997 ve son olarak 2004 yılında yeniden düzenlenmiştir.
-
- Bu düzenlemelerden en önemlisi 1990 yılında çıkarılan Engelli Bireylerin Eğitimi Yasası'dır.

- *1. Devlet okullarının programlarından ve hizmetlerinden dışlanmaya son: Özel* gereksinimli bireyler dahil olmak üzere tüm bireyler parasız ve uygun devlet eğitimi alma hakkına sahiptir. Bu yasayla birlikte "herkes için eğitim" hedef alınmıştır. Okullar yetersizliği olan öğrencileri kabul etmek zorunda kalmıştır.

- *2. Fark gözetmeksizin değerlendirme:* Özel gereksinimli bireylerin herhangi bir yetersizliğe sahip olup olmadığı, bireylerin özel eğitim alıp alamayacağı, ailenin de onayı alınarak bir ekip tarafından farklı değerlendirme yöntemleri kullanılarak belirlenmelidir.
- Değerlendirmede kullanılan materyaller ve süreçler ırk, dil, din ve kültür ayırımından uzak olmalı, çocukların kültür ve dil özelliklerine uygun değerlendirme yapılmalıdır.
- Tek bir değerlendirme aracıyla öğrenci hakkında yeterli ve doğru bilgi elde edilemeyeceği için değerlendirme, farklı araçlarla farklı zamanlarda ve farklı kişiler tarafından tekrar edilmelidir.

- **3. Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) hazırlama:** Özel eğitim hizmetlerinden yararlanmasına karar verilen her engelli çocuk için eğitimin nerede, ne kadar süreyle, hangi amaçla ve kimler tarafından gerçekleştirileceğini yasal olarak güvence altına almak için ailenin de yer alacağı bir ekip tarafından BEP hazırlanmalıdır.

- **4. En az kısıtlayıcı ortamda eğitim:** Yetersizliği olan öğrenciler, mümkün olduğunca normal gelişim gösteren akranlarıyla bir arada bulunacakları ve eğitim gereksinimlerini en iyi şekilde karşılayacak ortama yerleştirilmelidir.
- *En az kısıtlayıcı ortam*, özel gereksinimli öğrencilerin genel eğitim sınıflarından en az şekilde ayrıştırılarak eğitim alacakları ve en üst düzeyde performans sergileyecekleri ortam anlamına gelmektedir.
- Özel gereksinimli öğrencilerin gereksinimleri ve diğer faktörler ele alındığında, onlar için en az kısıtlayıcı ortam genellikle kaynaştırma sınıfları olmaktadır.

- *5. Karma eğitim gereksinimi:* Özel gereksinimli öğrenciler zorunlu durumlar dışında genel eğitim sınıflarında eğitim almalıdır.
- Yasaya göre özel gereksinimli öğrencilerin mümkün olduğunca özel eğitim okullarına ya da sınıflarına gönderilmemeli ve normal gelişim gösteren akranlarının bulunduğu sınıflarda eğitim almalıdır.

- **6. Yasal uygulama hakkı:** Öğrenciyle ilgili her türlü planlama, yerleştirme ve yer değişikliği kararında bireyin ve ailenin hakları korunmalıdır.
- Kayıtlar gizli tutulmalı, bütün planlama ve yerleştirme süreçlerine aileler dahil edilmelidir.
- Ailelerin, çocukları için alınan değerlendirme, yerleştirme ve eğitim kararlarına itiraz etme hakları güvenceye alınmalıdır.

